

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E.**, bývajúcej v D., zastúpenej advokátom JUDr. J., advokátom, so sídlom v L., proti žalovanému **I.**, bývajúcemu v D., **o zaplatenie 149 373 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 4 C 70/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. mája 2013 sp. zn. 6 Co 155/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dolný Kubín uznesením zo 4. marca 2013 č.k. 4 C 70/2012-58 konanie o zaplatenie 149 373 Eur s príslušenstvom zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Takto rozhodol s poukazom na § 10 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatkov za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) a zistenú skutočnosť, že žalobkyňa súdny poplatok za podanú žalobu nezaplatila i napriek poučeniu o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne uznesením z 31. mája 2013 sp. zn. 6 Co 155/2013 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa v súlade s § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. (pre nesplnenie poplatkovej povinnosti) správne konanie zastavil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorá prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p., pretože jej ako účastníčke konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Tým, že súdy neodstránili nesprávnosť svojich rozhodnutí o zamietnutí jej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov jej znemožnili realizáciu práv na prístup k súdu a na spravodlivý, verejný proces. Poukázala na to, že jej súčasná finančná a majetková situácia jej neumožňuje zaplatiť požadovaný súdny poplatok. V dôvodoch svojho dovolania sa zamerala najmä na zdôvodnenie svojho názoru ohľadne nesprávnosti záverov súdov nižších stupňov vo veci jej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov. Pokiaľ jej finančné, majetkové a sociálne pomery neumožňujú zaplatiť súdny poplatok za žalobu 8 962 Eur a súd zastavil konanie pre jeho nezaplatenie, odňal jej možnosť konať pred súdom. Žiadala uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky niektorého z nich, preto jej dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred

súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru dovolateľky konanie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O prípad odňatia možnosti pred súdom konať ide tiež vtedy, ak súd zastaví konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb., hoci pre tento postup nebol zákonný dôvod (R 50/1997). So zreteľom na uvedené dovolací súd skúmal, či pre zastavenie konania boli v danom prípade dané procesné predpoklady.

Z ustanovenia § 10 ods. 1 prvá a druhá veta zákona č. 71/1992 Zb. vyplýva, že ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa uznesením zo 16. októbra 2012 č.k. 4 C 70/2012-44 žiadosť žalobkyne o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov zamietol. Odvolací súd na odvolanie žalobkyne toto uznesenie súdu prvého stupňa, uznesením z 13. decembra 2012, potvrdil. Uznesenie súdu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť 1. februára 2013. Preto pokiaľ súd prvého stupňa za danej procesnej situácie 25. januára 2013 žalobkyňu na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu s náležitým poučením o zastavení konania a následne po nerešpektovaní tejto výzvy žalobkyňou konanie zastavil, neprieči sa jeho postup, ani postup odvolacieho súdu zákonu. Postupom súdov, ktorý bol v súlade so zákonom, nemohlo dôjsť k znemožneniu realizácie procesných oprávnení žalobkyne spôsobom, ktorý by bol významný z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej dovolateľom, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2014

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová